

Verden kan faa en Expropriation 20 Aar efter, at de ere skabte, gavne? Naar den høitærede Minister vil være med til at vedde fra Røden, skulde han dog gaa faa meget tilbage til sin tidligere Grundtante, at han siret saa meget, at det er muligt at beskytte Foretagender, som saa langt fra ere rene Spekulationsforetagender, at enhver-somhelst Landvæsenkommission vil erklære, at det er et væsentligt Diemed at vinde Beskyttelse for dem; Andet forlanger jeg ikke.

J. Madsen: Den høitagtede Minister udtalte, at han nødig vilde se mit Forslag under Nr. 5 vedtaget og det væsentlig af 2 Grunde. Den første Grund var den, at han mente, at de Bestemmelser, jeg har foreslaet, ikke give Landvæsenkommissionen den fornødne Magt og Myndighed til at udføre de Beslutninger, som ere omtalte i Endringsforslaget, men hertil vil jeg svare, at Landvæsenkommissionen i dette Tilfælde faar en lige saa stor Myndighed som den Kommission, der exproprierer til Jernbaner. Derfor den høitærede Indenrigsminister inden 3die Behandling vil stille Forslag om, at Bemyndigelsen bliver udvidet, skal jeg ikke have Noget derimod, men jeg har ikke turdet gaa videre end at optage de Bestemmelser, der indeholdes i Forordningen af 5te Marts 1845. Den anden Indvending, som den høitærede Minister gjorde imod mit Forslag, var den, at det kun kunde komme til at gjælde de Diger, med Hensyn til hvilke der blev exproprieret ved Hjælp af en Landvæsenkommission, men derimod ikke de øvrige Digeanlæg. Her-til vil jeg svare, at naar der bliver afgivet Tord til Digeanlæg, og Interessenterne frivillig enes derom, ville de ogsaa nok tage Hensyn til, at de fornødne Veie og Vandløb blive udførte, men naar man derimod exproprierer over anden Mands Grund, tror jeg, det er en billig Fordring ikke alene for de Vedkommende, som ere Expropriation undergivne, men ogsaa for Andre, som have Servitutrettigheder, at der i det Mindste et Sted i Loven findes en Bestemmelse om, at de Veiforbindelser og Vandledninger, som hidtil have været tilstede, ikke maa blive afbrudte. Jeg vil her henvise til, hvad der var foreslaet i Landssthingsudvalgets Betenkning i Endringsforslaget under Nr. 3, hvorved der foresloges to nye Paragrafer, 6 og 8, som dog ikke ere optagne i Loven. Der staar i 2det Stykke, at blandt det, som Landvæsenkommissionen skal afgjøre, ogsaa er, at den skal sørge for de fornødne Vandledninger; men dette Forslag er som sagt ikke optaget i Loven, og jeg ser ikke, hvorledes Folk, som have en Veiforbindelse eller et Vandløb, men blive affaarne deraf ved en saadan Expropriation, skulle komme til deres Ret; jeg ser ingen-somhelst Beskyttelse for dem. Naar Veien er optagen i Regulativet som offentlig Vei, vil jeg antage, at Sogneraadet vil sørge derfor; men

der kan være meget mere Tvivl om, hvorledes man skal kunne faae sin Ret gjennemført, naar Taler er om private Veie. Allernæst vanskelig forekommer det mig dog at være med Hensyn til den Kjørsel, jeg omtalte ved 1ste Behandling, og som enkelte Beboere kunne have havt enten for at borttage Sten, Sand og Grus fra Forstranden, eller for at hente Fisk ved Stranden, hvor der er Fiskeri. Det kan let hende, at de Beboere, som i saa Henseende have benyttet Kjørselen i flere Aar, kunne blive affaarne deraf, og jeg ser intet Middel, hvorved de kunne komme til deres Ret, naar de klage. Ligeledes kan det ogsaa være muligt, at Vandløbene ere optagne paa Regulativet som offentlig Vandløb, og i saa Tilfælde vil Sogneraadet eller Byraadet, hvis det træffer en Kjøbstad, vel sørge for, at det fornødne bliver tagtaget; men der kan tænkes mange mindre og ganske smaa Vandløb, fra hvilke den Private kan blive affaaren, og naar Diget først er opført, og han klager til Vandhynsmændene, kan han maasse vanskelig komme til sin Ret. Det synes derfor at være en billig Fordring, der findes fremsat i mit Forslag, nemlig, at Landvæsenkommissionen skal tage under Overveelse, om der er de fornødne Veiforbindelser, og ligeledes om der er Kommunikation mellem de enkelte Grundstykker; thi det er jo dog ogsaa meget vigtigt, at man ikke ved et saadant Digeanlæg skal kunne affjære en Mand Forbindelsen mellem de Grundstykker, han kan have baade paa den ene og paa den anden Side af Diget. Jeg tør ikke tage mit Forslag tilbage; thi jeg tror, at Mange derved kunne blive affaarne fra at komme til deres lovlige Ret; men jeg vil nødig lægge nogen Hindring i Veien for Lovens Udkommen, og jeg har heller ikke forstaaet det saaledes, at den høitærede Indenrigsminister sætter sig saa bestemt imod mit Forslag, hvis det skulde blive vedtaget, at han ikke nok kan tage imod Loven med denne Endring. Derfor kan jeg ikke Andet end fastholde Forslaget og ønske det afstemt. Bliver det forkastet, skal jeg ikke blive bedrøvet derover for mit eget Vedkommende, men ganske rolig finde mig deri.

Clausen: Med Hensyn til Forslaget under Nr. 1, da kan jeg ganske vist ogsaa være med til at gjøre en Forandring i det Udtryk, nemlig „de Gieres Torder“, vi have brugt. Det har ganske vist ikke været vor Hensigt, som allerede udtalt af et andet æret Medlem, under denne Bestemmelse at indbefatte et helt Gods. Jeg tvivler ikke om, at der vil kunne findes et eller andet passende Ord, hvorved vi netop træffe det; vi have tilsigtet, nemlig en enkelt Mands Giendom eller den Tord, der drives under eet Brug. Med Hensyn til det Forslag, der er stillet af mig under Nr. 4, da tillægger jeg det, som jeg allerede har fremhævet, en overordentlig Vægt, og ba jeg for et Dieblisk siben fraraadete at nedsette et Udvalg,